

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΙΘΑΚΗΣ 29, 112 57 ΑΘΗΝΑ
url: <http://www.aueb.gr/statistical-institute>

Η πρώτη Διαβουλευτική Δημοσκόπηση® για την επιλογή υποψηφίου Δημάρχου στο Μαρούσι

Κοινή Ανακοίνωση με το Κέντρο Διαβουλευτικής Δημοκρατίας του Πανεπιστημίου του Στάνφορντ

Το Γεγονός: Την Κυριακή 4 Ιουνίου, μετά από απόφαση του [Γεωργίου Α. Παπανδρέου](#), αρχηγού του [ΠΑΣΟΚ](#) και προέδρου της [Σοσιαλιστικής Διεθνούς](#), χρησιμοποιήθηκε μία μοντέρνα εκδοχή της Αρχαίας Αθηναϊκής Δημοκρατίας για την επιλογή υποψηφίου δημάρχου στο [Μαρούσι](#), ένα από τους μεγαλύτερους δήμους της Αττικής. Για την υλοποίηση αυτής της απόφασης, επελέγη ένα επιστημονικό τυχαίο δείγμα για να διαβουλευθεί πάνω στα προσόντα των υποψηφίων και την φύση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η πόλη. Στο τέλος της διαδικασίας, έγινε ψηφοφορία και επελέγη ο επίσημος υποψήφιος του [ΠΑΣΟΚ](#) για το Μαρούσι.

Η διαδικασία ήταν μια Διαβουλευτική Δημοσκόπηση® στην οποία ένα επιστημονικό τυχαίο δείγμα απαντά στις ερωτήσεις της έρευνας πριν και μετά την διαδικασία διαβούλευσης. Στην αρχαία Αθήνα, ομάδες μερικών εκατοντάδων πολιτών, οι οποίοι επιλέγονταν με κλήρωση, έπαιρναν σημαντικές δημόσιες αποφάσεις αφού εξέταζαν τα εναλλακτικά επιχειρήματα. Το πείραμα του [ΠΑΣΟΚ](#) στο [Μαρούσι](#) αποτελεί την πρώτη φορά μετά από 2.400 χρόνια που ένας μικρόκοσμος διαβουλευόμενων πολιτών, τυχαία επιλεγμένων, έλαβε μια σημαντική δημόσια απόφαση στην περιοχή των Αθηνών.

Ένα επιστημονικό δείγμα 160 πολιτών συγκεντρώθηκε την Κυριακή το πρωί και διαβουλευθήκε τόσο σε μικρές ομάδες όσο και σε ολομέλεια με τους υποψηφίους μέχρι τις 9μμ. Οι πολίτες του δείγματος συνεδρίασαν για 10 ώρες και εξέτασαν 19 θέματα που απασχολούν το Μαρούσι από το κυκλοφοριακό και την διαχείριση απορριμμάτων μέχρι τα ιδιωτικά πανεπιστήμια και θέματα ανάπτυξης. Κάθε δημότης του [Αμαρουσίου](#) είχε την ίδια πιθανότητα να επιλεγεί στο δείγμα. Οι συμμετέχοντες, αφού απάντησαν σε ένα αρχικό ερωτηματολόγιο τηλεφωνικά, έλαβαν ενημερωτικό υλικό επί των θεμάτων μαζί με τις θέσεις των υποψηφίων πάνω σ' αυτά και προσκλήθηκαν να πάρουν μέρος στην διαβούλευση.

Επιλογή Υποψηφίων: Έξι υποψήφιοι για τη δημαρχία συναγωνίστηκαν για το χρίσμα του υποψηφίου δημάρχου που θα υποστηριζόταν από το [ΠΑΣΟΚ](#). Μετά από μια ολόκληρη ημέρα διαβούλευσης, τόσο σε μικρές ομάδες όσο και σε ολομέλεια, όπου οι υποψήφιοι απάντησαν απ' ευθείας σε ερωτήσεις των συμμετεχόντων πολιτών, οι τελευταίοι, με μυστική ψηφοφορία, εκδήλωσαν την προτίμησή τους προς τους υποψηφίους. Επειδή κανείς από τους υποψηφίους δεν έλαβε την απόλυτη πλειοψηφία, ακολούθησε δεύτερος γύρος ψηφοφορίας μεταξύ των δύο πρώτων υποψηφίων του πρώτου γύρου. Ο κ. Π. Αλεξανδρής, αναδείχθηκε τελικά νικητής, έχοντας επικρατήσει και στον πρώτο γύρο της ψηφοφορίας.

Τα ποσοστά που έλαβαν οι υποψήφιοι στον πρώτο και δεύτερο γύρω ήταν:

	1 ^{ος} Γύρος %	2 ^{ος} Γύρος %
Αλεξανδρής, Παναγιώτης	41.6	57.5
Μπρέγιαννης, Αλέκος	20.8	42.5
Καρανάσιου, Μαίρη	12.8	
Διακολιού, Μαίρη	12.0	
Βλάχος, Χαράλαμπος	9.6	
Βελούδος, Γιάννης	3.2	

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο τελικός νικητής κ. Π. Αλεξανδρής είχε την μικρότερη αναγνωρισιμότητα από όλους τους υποψηφίους στην αρχή της διαδικασίας (στο τυχαίο δείγμα των 1300 περίπου πολιτών του Αμαρουσίου που συμμετείχαν στην τηλεφωνική συνέντευξη). Το γεγονός αυτό είναι ένα ξεχωριστό χαρακτηριστικό της διαδικασίας – το οποίο την διαφοροποιεί από τις συνήθειες προεκλογικές εκστρατείες, που βασίζονται στην αναγνωρισιμότητα των υποψηφίων.

Ο Πρόεδρος του [ΠΑΣΟΚ Γιώργος Παπανδρέου](#) συνεχάρη δημόσια τον νικητή κ. Παναγιώτη Αλεξανδρή. Στη συνέχεια, οι υπόλοιποι υποψήφιοι συνεχάρησαν τον νικητή και δεσμεύτηκαν σε υποστήριξή του. Ο κ. [Παπανδρέου](#) είπε τα εξής: «Εμείς μ' αυτή τη διαδικασία θέλουμε να πούμε, ότι ξαναζωντανεύουμε τη δημοκρατία εδώ, σ' αυτό τον τόπο, σ' αυτή τη χώρα, που γέννησε τη δημοκρατία και αυτό είναι το χρέος μας. Είναι μια παράδοσή μας για την οποία είμαστε περήφανοι, αλλά είναι και μια παράδοση την οποία μπορούμε να μεταφέρουμε και να βοηθήσουμε σε έναν παγκόσμιο προβληματισμό. Γι' αυτό είπα, ότι είναι πρωτιά σε παγκόσμιο επίπεδο. Και μάλιστα, στη [Σοσιαλιστική Διεθνή](#) στην οποία είμαι Πρόεδρος, αυτή η διαδικασία θα είναι μια ευκαιρία διαπαιδαγώγησης και άλλων κομμάτων ανά τον κόσμο για νέους τρόπους δημοκρατικής συμμετοχής, διαβούλευσης και ουσιαστικής συναπόφασης από τον πολίτη».

Ο Καθηγητής κ. [Ιωάννης Πανάρετος](#), Διευθυντής του [Ινστιτούτου Στατιστικής Τεκμηρίωσης Ανάλυσης και Έρευνας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών](#) και υπεύθυνος του εγχειρήματος δήλωσε: «Αυτή είναι μια ιστορική μέρα για την δημοκρατία, την πολιτική και την επιστήμη. Για την δημοκρατία, επειδή δόθηκε η ευκαιρία στους πολίτες να έχουν άμεσο λόγο στην επιλογή του υποψηφίου, για την πολιτική, επειδή ένας πολιτικός αρχηγός εκχώρησε την εξουσία του στους πολίτες και για την επιστήμη, επειδή μια επιστημονική μέθοδος χρησιμοποιήθηκε για να διευρύνει την δημοκρατία».

Ο Καθηγητής [James Fishkin](#), Διευθυντής του [Κέντρου της Διαβουλευτικής Δημοκρατίας](#) στο [Στάνφορντ](#) και δημιουργός της Διαβουλευτικής Δημοσκοπήσης είπε: «Πρέπει να συγχαρούμε το [ΠΑΣΟΚ](#) γι' αυτή την παγκόσμια πρωτιά. Ποτέ στο παρελθόν δεν έχει επιλεγεί υποψήφιος για δημόσιο αξίωμα από ένα τυχαίο δείγμα πολιτών μετά από διαβούλευση. Τώρα πλέον υπάρχει μια διαδικασία εναλλακτική των μαζικών προκριματικών εκλογών, η οποία αντιπροσωπεύει την γνώμη των πολιτών και η οποία διατυπώνεται μετά από ενημέρωση και διαβούλευση».

Πρόθεση ψήφου και αξιολόγηση προτεραιοτήτων: Οι συμμετέχοντες μετέβαλαν σε σημαντικό βαθμό τις απόψεις τους για τους υποψηφίους και τα ζητήματα. Σύμφωνα με τη μέτρηση της πρόθεσης ψήφου και την κατάταξη των υποψηφίων σε μια κλίμακα από το 0 στο 100, ο κ. Π. Αλεξανδρής είχε σημαντική αύξηση αποδοχής. Κέρδισε σχεδόν 15 % στην πρόθεση ψήφου από την πρώτη δημοσκόπηση στην τελευταία (από 24.2% σε 38.7%). Επίσης είχε κέρδος και στην μέση αποδοχή από 47% σε 62%.

Στην ιεράρχηση των προβλημάτων, ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες πολίτες να κατατάξουν την σημασία των θεμάτων σε μια κλίμακα από το 0 ως το 10, πριν και μετά την διαβούλευση. Οι πολίτες, μετέβαλαν σημαντικά γνώμη για έξι θέματα: το Mall, τη λειτουργία των πολυεθνικών εταιρειών στο [Μαρούσι](#), την δημόσια λογοδοσία των αιρετών αρχόντων, την δημόσια συμμετοχή στην διαδικασία λήψης των αποφάσεων, τον μακροπρόθεσμο δημοτικό προϋπολογισμό και την διαχείριση των σχολικών προϋπολογισμών. Σε ένα έβδομο ζήτημα, την ανεργία, το ενδιαφέρον τους αυξήθηκε σημαντικά (παρότι ήταν ήδη σε υψηλή κατάταξη). Σε μερικά άλλα θέματα, έδειξαν από την αρχή αρκετά υψηλό ενδιαφέρον, το οποίο δεν μεταβλήθηκε πολύ, όπως η διαφάνεια στην διαχείριση των δημόσιων πόρων, η διαχείριση των δημοτικών απορριμμάτων και η συντήρηση των δημόσιων δρόμων.

Αξιολόγηση των Διαδικασιών: Ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες πολίτες να αξιολογήσουν τα στάδια της διαδικασίας σε μια κλίμακα από το 0 ως το 10, ξεκινώντας από το 0 «γενικά χάσιμο χρόνου» ως το 10 «διαίτερα πολύτιμη». Το 90% αξιολόγησε «τη συμμετοχή στις μικρές ομάδες συζήτησης» με 7 ή περισσότερο, το 84% αξιολόγησε «τη συνάντηση και τη συζήτηση με τους υπόλοιπους συμμετέχοντες εκτός των επίσημων συζητήσεων» με 7 ή περισσότερο. Το 89% αξιολόγησε «την μεγάλη ομαδική συνεδρία με τους υποψηφίους» με 7 ή περισσότερο και το 94% αξιολόγησε «το συνολικό γεγονός» με 7 ή περισσότερο.

Τηλεοπτική Μετάδοση: Το πείραμα του [Αμαρουσίου](#) θα είναι το θέμα μιας τηλεοπτικής εκπομπής στο [Mega](#) το Σεπτέμβριο, πριν από τις δημοτικές εκλογές, υπό τον συντονισμό του Παύλου Τσίμα.

Οργανωτική Ομάδα και Συνεργάτες: Το [Ινστιτούτο Στατιστικής Τεκμηρίωσης Ανάλυσης και Έρευνας](#) του [Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών](#) σχεδίασε και εφάρμοσε το σχέδιο για λογαριασμό του [ΠΑΣΟΚ](#). Το Ινστιτούτο συνεργάστηκε με το [Κέντρο Διαβουλευτικής Δημοκρατίας](#) του [Πανεπιστημίου του Στάνφορντ](#).

Επικεφαλής της επιστημονικής ομάδας που σχεδίασε και διεξήγαγε το έργο ήταν ο καθηγητής [Ιωάννης Πανάρετος](#), Διευθυντής του [Ινστιτούτου Στατιστικής Τεκμηρίωσης Ανάλυσης και Έρευνας](#) του [Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών](#). Μέλη της ομάδας ήταν η καθηγήτρια του [Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών](#) κ. [Ευδοκία Ξεκαλάκη](#), και οι καθηγητές κ.κ. [James Fishkin](#), Διευθυντής του [Κέντρου Διαβουλευτικής Δημοκρατίας](#) του [Στάνφορντ](#) και [Robert Luskin](#), Διευθυντής του [Κέντρου Διαβουλευτικής Έρευνας Απόψεων](#) του [Πανεπιστημίου του Τέξας στο Όστιν](#).

Λεπτομερείς πληροφορίες πάνω στο εγχείρημα παρατίθενται στην σχετική ιστοσελίδα του Ινστιτούτου (http://www.aueb.gr/statistical-institute/deliberative-polling/index_gr.htm). Η Διαβουλευτική Δημοσκόπηση® είναι όρος κατοχυρωμένος από

τον [James S. Fishkin](#). Ο Καθηγητής [Robert C. Luskin](#) έχει συνεργαστεί με τον καθηγητή [Fishkin](#) σχεδόν σε όλες τις Διαβουλευτικές Δημοσκοπήσεις από την έναρξή τους το 1994.

Περισσότερες γενικές πληροφορίες για προηγούμενες εφαρμογές της διαβουλευτικής δημοσκόπησης βρίσκονται ιστοσελίδα <http://cdd.stanford.edu>. Η διαδικασία έχει εφαρμοστεί στις ΗΠΑ, Αγγλία, Καναδά, Δανία, Βουλγαρία, Ουγγαρία και Κίνα σε σχέση με την ιεράρχηση προτεραιοτήτων σε διάφορα ζητήματα. Το εγχείρημα του [ΠΑΣΟΚ](#) είναι η πρώτη φορά που η διαδικασία εφαρμόστηκε για την επιλογή υποψηφίου από ένα πολιτικό κόμμα.